

G. KULAKOVA

na 5 km; treća na OI 1968 sa štafetom 3 x 5 km i 1976 na 10 km; prva na PS 1970 na 5 km i sa štafetom 3 x 5 km, 1972 na 5 i 10 km i sa štafetom 3 x 5 km te 1974 na 5 i 10 km i sa štafetom 4 x 5 km; treća na PS 1970 na 10 km.

Kulcsár, Győző (1940), mađ. reprezentativac u mačevanju; pobjednik u borbi mačem: na OI 1964 ekipno, 1968 pojedinačno i ekipno, 1972 ekipno; na PS 1970 i 1971 (ekipno).

Kulčar, Đuro (1890–1959), advokat, svestrani sportaš, sp. funkcionar, istaknuti nogometaš, atletičar i mačevalac. Član Budapešti Egyetem Atletikai Kluba (1910), a od 1911 HAŠK. Prvi predsjednik HŠK Concordia (Zagreb), suosnivač Teškoatletskog kluba Herkules (Zagreb, 1921) te predsjednik (1927) i potpredsjednik (1928) Mačevalačkog saveza Kraljevine SHS.

Kuleš, Branko (1940), docent za predmet bori-lacki sportovi Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu; 1977 obranio doktorsku disertaciju: «Neke relacije između agresivnosti i snage». Bio reprezentativac u džudo i karateu, predsjednik Stručno-trenerske komisije Karate saveza Hrvatske (1976–81). Napisao brojne stručne i znanstvene radove, između ostalog: *Prediktivna vrijednost manifestnih i latentnih motoričkih dimenzija za uspjeh u judu; Karate sa punim kontaktom; Kung fu wu shu; Povezanost eksplozivne snage i bazične agresivnosti*; i dr.

Kulmer, Miroslav (1861–1943), ekonomist; planinar. Bio je mecena HPD i 29 god. njegov predsjednik. Zaslужan je za izgradnju staza, planinarskih kuća i ceste na Medvednici.

kuloar (franc. couloir), [1] alpinizam: tjesnac između dviju stijena; između njih vodi strmi prilaz u planinu, ponekad opasan zbog kamenih odrona; u našim Alpama poznat je Jalovčev kuloar; [2] konjički sport: ravna, elipsasta ili kružna staza, šir. 3–4 m, ograda sa obje strane ogradom (vis. oko 2,2 m), tako da predstavlja hodnik. U k. se postavljaju prepone koje konj slobodno preskače radi vježbanja u preskakanju.

kulturnizam → *atletska gimnastika*

Kulurić, Filip (1907), sok. i sp. radnik, učitelj. Jedan od osnivača Drniškog omladinskog športskog kluba (1922). Propagator odbojke

i košarke u Drnišu. Od 1945 radi u Komitetu za fizičku kulturu Hrvatske, Gimnastičkom savezu Hrvatske i STO Partizan Hrvatske. Osnivač i stručni voditelj smotri f.k. u SR Hrvatskoj za djecu, ometenu u psihofiz. razvitku. Dobitnik Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske (1966) i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1974).

kumade (jap.; medvjeda šapa), karate: način udaranja šakom čiji su prsti i palac savijeni u prvom zglobu, a udara se dlanom; taj se udarac primjenjuje u bliskoj borbi, uglavnom samo za napade u glavu protivnika.

Kumer, Karl (1905–50), inž. šumarstva; skijaš i atletičar iz Kamnika. Za vrijeme studija u Zagrebu član je SK Marathon i jedan od najboljih trkača na srednje i duge pruge; 1927 u trčanju na 1500 m osvaja prvo mjesto na PJ (4.23.0 min). Po završetku studija i dalje član SK Marathon, a u Kamniku je načelnik skijaške sekcije tamošnjeg sp. kluba. Poslije Oslobođenja sudjeluje u obnavljanju sp. života u Kamniku; bio je prvi načelnik Gimnastičkog društva i pomagao u obnovi skijaške skakaonice.

kumi kata (jap.), džudo: oblik hvatanja, načini držanja protivnika (gard).

kumite (jap.; borba rukama), karate: spariranje, borba radi uvježbavanja, treniranja, načini vježbanja. Postoji nekoliko vrsta k.: ippon kumite, sambon kumite, gohon kumite, jiyu kumite itd. U svima se, u manjoj ili većoj mjeri, partneri dogovaraju o ulozima svakog od njih dvojice, već prema svrsi vježbanja.

kumpanija, viteški bojni ples u selima Blato, Čara, Smokvica i Vela Luka na otoku Korčuli. Izvodi se o pokladama i na dan zaštitnika pojedinih sela. Plesači s mačem u ruci nastupaju u starinskim nošnjama i pri tome pjevaju (ojkaju) u dva glasa, uz pratnju mišnja i bubnja. Poslije uvodnog dijela, trijaloga, koji podsjeda na doba tuđinske vlasti, počinje ples alfra, koji vije zastavu u desnoj pa lijevoj ruci, tako da ona leprša u vodoravnom položaju iznad glava gledalaca. Nakon toga počinje prva igra. Kršni momci s mačevima izvode 18 figura, a zatim slijedi skupno mačevanje po taktu. U posljednjem mačevanju dvojboj završavaju poljupcem kao znakom viteškog drugarstva. Na kraju se momcima pridružuju djevojke u bogatim nošnjama plešući blatski tanac, kolo u dvije slike.

Kunaver, Aleš (1935), komercijalist; alpinist i himalajac, član Alpinističkog odsjeka PD Ljubljana-Matica, načelnik Komisije za alpinizam i Komisije za ekspedicije Planinarskog saveza Jugoslavije, organizator Škole za planinarske vodiče u Nepal (1976–79), član jugosl. ekspedicija na Trisul (1960) i Lhotse (1981); vođa ekspedicija na Hindukuš

(1968), Anapurnu II i IV (1969) i Makalu (1972 i 1975). Dobitnik Bloudekove nagrade (1974); zaslužni sportaš Jugoslavije.

Kunaver, Pavel (1889), profesor prirodoslovac; speleolog amater, od 1910 član Društva za istraživanje jama u Ljubljani i zaslužan član Planinarskog društva Dren (Ljubljana). U zaleđu fronte na Soči istražuje preko 100 spilja i jama, dok kasnije nastavlja istraživanja na Dolenjskom krasu, te na području Cerkljanskog jezera i Rakovog Škocjana. Svojom pedagoškom djelatnošću odgodio niz generacija speleologa i izviđača. Od 1911 do 1979 objavio 102 članka u Planinskom vjesniku. Napisao: *Kraški svet in njegovi pojavi*, 1912; *Brezna in vrhovi*, 1974; *Moje steze*, 1979 i dr.

kundak, streljaštvo: dio puške koji služi za pričvršćivanje i povezivanje dijelova oružja u cjelinu, za držanje oružja rukom, kao i njegovo stavljanje u zgb ramena. U sp. streljaštvu koriste se različiti oblici k. koji se izrađuju od drva, rjeđe od plastike.

kung-fu (kin.), borilački sport, vještina samobrane slična karateu; pretpostavlja se da je nastao od starog indijskog načina borbe rukama i nogama. U k-f. postoje dva različita stila: u tvrdom stilu naglašeni su korištenje snage, tehnika borbe nogama i vježbe za očvršćenje šake i dlana kako bi udarci bili efikasniji; u mekom stilu naglašena je brzina pokreta, naročito se koristi tehnika borbe rukama; cilj udarača su osjetljivi dijelovi tijela. Za k-f. su karakteristični ubadajući udarci rukom te stilizirani oblici vježbi. Tai-chi je kao škola oblikovanja tijela i pokreta dio k-f. Pri tome se prednost daje mekim pokretima u slijedu, koji su za razliku od joge ritmički i prirodni.

Kunst, Branko (1904–83), službenik, nogometni reprezentativac sa 7 nastupa, član HAŠK. Prvi trener NK Dinamo (Zagreb) i trener reprezentacije gluhoonijemih te jedan od osnivača i funkcionara Zbora (Saveza) nogometnih trenera Hrvatske. Dobitnik zlatne plakete NSJ.

kuo shu (kin.; nacionalna vještina), do nedavno naziv koji se upotrebljavao za kineski boks. U NR Kipi koristi se wu shu, a na Tajvanu se zadržao stari izraz kuo shu.

kup (engl. cup, franc. coupe) nagrada u obliku pehara koja se dodjeljuje sportašima ili ekipama za postignuti uspjeh u natjecanju.

Kup Evrope nacionalnih kup pobjednika → *Evropski kup*

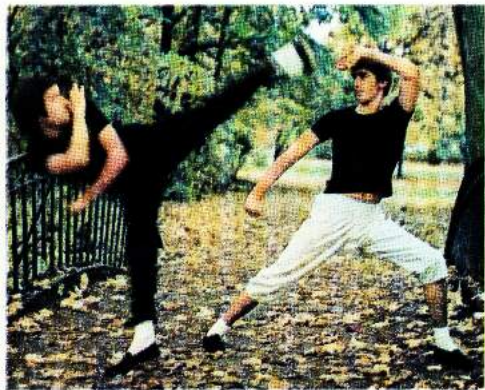
Kup Evrope nacionalnih prvaka → *Evropski kup*

Kup IHF, rukomet: natjecanje osn. 1980 na Kongresu u Moskvi; organizira se od 1981/82 s pravom nastupa drugoplasiranih muških i ženskih ekipa iz nac. prvenstava evr. zemalja. Prvi pobjednik u ženskoj konkurenciji je ekipa RK Trešnjevka (Zagreb).

Kup Juleša Rimeta, nogomet: prelazni trofej koji je od 1930 do 1970 dobivala pobjednička ekipa na PS. Taj trofej, koji je izradio kipar Abel Lafleut, predan je 1970 u trajno vlasništvo reprezentaciji Brazila, s obzirom da je te godine po treći put osvojila PS. Od 1974 pobjedniku na PS dodjeljuje se novi prelazni trofej World Cup. Osvajači K.J.R. bile su reprezentacije: Urugvaj (1930 i 1950), Italije (1934, 1938), Brazila (1958, 1962 i 1970), SR Njemačke (1954) i Engleske (1966).

Kup Karpata, rukomet: tradicionalni turnir koji se od 1959 svake god. održava u jednom od rum. gradova; okuplja ponajbolje muške i ženske nac. reprezentacije u svijetu.

Kup pet nacija, ragbi: tradicionalna natjecanja između reprezentacija Engleske, Walesa,

KUNG-FU

KUP JULEŠA
RIMETA